

ge merudgifter, fastholdt regeringen et krav om besparelser på arbejdsmarkedsområdet på 6-800 mio. kr.

På denne baggrund er det utroligt, at regeringen har valgt at indgå et forlig med Fremskridtspartiet, som er langt dyrere, som vender den tunge ende nedad, og som ikke mindst vil have en skadelig indvirkning på landbrugets produktion og eksport.

Aftalen sikrer årlige skattelettelser til de største formueejere på ca. 1,5 mia. kr.

Regeringen har pantsat udformningen af kommende tilpasninger i landbrugsloven hos Fremskridtspartiet og gjort det, inden Bernsteinudvalgets arbejde på dette område er færdigt. Regeringen er blevet bundet op på en lovgivning, der indebærer en struktur præget af storbedrifter og fjerneje.

Kombinationen af refinansieringsløsningen og de skitserede ændringer i landbrugsloven vil betyde nye prisstigninger på landbrugsejendomme. Resultatet bliver, at de unge landmænd, der skal ind i erhvervet, får endnu vanskeligere end i dag ved at drive et rentabelt landbrug.

De etablerede landmænd får bedre muligheder for at overbyde de unge på grund af højere sammenlægningsgrænser, tredobling af afstandskriterierne for samdrift og lettere adgang til at nedlægge ejendomme.

Forhøjelsen af den ubetingede ret til at erhverve landbrugsejendomme fra 15 til 30 hektar betyder, at ikke-landmænd (direktører, tandlæger, advokater m.fl.) kan opkøbe bedrifterne til priser, som landmænd, der skal leve af landbrugsproduktion, ikke kan betale. Dette indebærer en faldende animalsk produktion, faldende beskæftigelse i forarbejdningssektoren og lavere eksportindtægter.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

SF er af den opfattelse, at Folketinget her og nu bør gennemføre en gældssanering efter de samme principper som den forrige gældssanering sammenkædet med en terminshenstands-

ordning. SF skal derfor samtidig opfordre regeringen til at fremsende et aktstykke til Finansudvalget om en terminshenstandsordning. SF vil i Finansudvalget medvirke til gennemførelse af en sådan ordning.

SF har advaret mod at gennemføre en så omfattende refinansiering uden at sætte denne i sammenhæng med nye ejerformer. SF mener, at refinansiering og nye ejerformer skal ses i sammenhæng og har derfor ønsket, at der som en del af en omfattende refinansieringsordning bliver tilbudt danske landmænd en ny ejerform, der uden spekulationsmulighed bygger på andelseje med forpagtning (jf. SF's beslutningsforslag nr. B 109, 1987-88 (1. samling) om oprettelse af en statsgaranteret jordbrugerfond til ny- og refinansiering af landbrug).

SF mener, at det samlede forslag fra regeringen favoriserer de bedst stillede landmænd, samtidig med at de, der har mest brug for hjælp, ikke hjælpes tilstrækkeligt.

SF mener desuden, at der gennem forliget med Fremskridtspartiet er blevet tale om en samlet landbrugsløsning, der voldsomt favoriserer de bedst stillede landmænd. Aftalen om lempelse af satsene i formueskatten og aftalen om at gennemføre en ordning om generationsskifte med samme hovedindhold som L 190 fra forrige samling fører til øgede kløfter i landbruget, hvor de i forvejen velaflagte får store lettelser.

SF frygter, at den samlede løsning vil betyde, at hele refinansieringen fører til, at de større ejendomme får mulighed for at vokse sig endnu større på bekostning af de mellemstore og mindre, der i stedet burde været sikret og prioriteret. SF deler således den bekymring, som fra husmandskredse er udtrykt over, at de bedre økonomiske forhold, sikret med statsstøtte, for en række velbjærgede direkte vil blive udmøntet i opkøb af lidt svagere, men rentable og bevaringsværdige landbrug.

De ved forliget aftalte ændringer i landbrugsloven fører direkte til storlandbrug, og bag hensigtserklæringen om liberalisering af erhvervsreglerne truer planer om indførelse af aktieselskaber i landbruget. Alt tyder dermed på, at Fremskridtspartiets godsejerpolitik